

رویداد ۲۴ گزارش می دهد؛

مدیریت ضعیف در ایمیدرو و وضعیت معادن ایران در دولت سیزدهم

در حالیکه عمده مردم بیشتر با دو حوزه خودرو و تنظیم قیمت‌های بازار در وزارت صمت سر و کار دارند، اما بخش مهمی در این وزارتخانه بر سر نوشت آن‌ها اثر می‌گذارد که مغفول مانده است. رویداد ۲۴ در این گزارش کارنامه دو ساله و خرده‌ای وجیه‌الله جعفری در ایمیدرو را بررسی کرده و نشان داده او در این مدت چه کرده است.

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، تا کنون چندین بار طرح استیضاح محمدرضا فاطمی امین وزیر صمت در مجلس مطرح شده و او یکبار هم به گفته نمایندگان مجلس به لطف لابی قدرتمند دولت در مجلس توانست از عزل بگریزد. آنچنان که نمایندگان مجلس می‌گویند عملکرد ضعیف وزیر صمت و زیرمجموعه او دلیل اصلی مخالفت آنها با فاطمی امین است.

آنچنان که از گفته‌های نمایندگان بر می‌آید، دلایل ناکارآمدی وزارتخانه، عمدتاً در سه حوزه خودرو، معدن و تنظیم قیمت بازار بوده است. آنچه بسیار به چشم می‌آید، دو حوزه خودرو و تنظیم قیمت‌های بازار است، اما حقیقت آن است که موضوع مدیریت معادن کشور که عمدتاً زیرمجموعه ایمیدرو محسوب می‌شوند، از اساسی‌ترین نقاط ضعف دولت رئیسی است، اما اقبال بلند مدیران این حوزه آن است که سر و کاری با عامه مردم ندارند و کسی نمی‌داند در این حوزه چه اتفاقاتی رخ داده است. در این گزارش به این بخش مغفول‌مانده و ناپیدای صنعت کشور پرداخته شده و نشان داده‌ایم مدیریت دو ساله وجیه‌الله جعفری در ایمیدرو چه بر سر این صنعت حیاتی آورده است.

معادن تعطیل و نیمه‌کاره در ایران

سیامک حاج سیدجواد کارشناس حوزه معدن در تحلیل ماجرا به سایت تجارت‌نیوز گفته «وزارت صمت تاکنون برای ۲۲۰۰ معدن پروانه استخراج صادر کرده است، اما اکنون نزدیک به ۸۰۰ معدن فعال در ایران وجود دارد. پنج سال پیش تعداد معادن فعال، ۱۱۰۰ معدن بود. در حال حاضر صنعت سنگ ایران با یک‌سوم ظرفیتش کار می‌کند و دوسوم معادن سنگ ایران تعطیل هستند. در پنج سال گذشته نیز ۳۰۰ معدن تعطیل شده‌اند.» همین آمار به ظاهر ساده نشان می‌دهد چرا ایمیدرو نتوانسته سیاست‌هایی را در پیش بگیرد که بخش معدن را سامان دهد. تحلیل این موضوع یعنی حوزه بزرگی که در شرایط تحریم می‌توانسته برگ برنده ایران باشد، به نقطه ضعف کشور تبدیل شده است.

نکته مهمتر اینکه در بسیاری از معادن فعال هم وضعیت چنگی به دل نمی‌زند؛ از جمله معدن «مس سونگون» که چندی پیش معدن‌کاران آن اعتصاب کردند و با اینکه دستور مستقیم رئیس جمهور برای پیگیری موضوع صادر شده بود، اما پیگیری‌های رویداد ۲۴ نشان می‌دهد هنوز مشکلات آنجا حل نشده است. مشابه همین دستور در سفر رئیس جمهور به طبس به مجموعه وزارت صمت ابلاغ شده بود و در آن مورد هم ایمیدرو نتوانست اقدام خاصی انجام دهد.

عضو کمیسیون معادن اتاق بازرگانی: مدیران معدنی وزارتخانه تخصص ندارند

بهرام شکوری عضو کمیسیون معادن صنعتی و معدنی اتاق بازرگانی و رئیس انجمن مس ایران به رویداد ۲۴ گفته چندی پیش استیضاح وزیر هم انجام شد و همان موقع گفتیم جایبایی‌های سریع چندان نمی‌تواند راهگشا باشد زیرا عدم ثبات آسیب‌های زیادی به حوزه‌های صنعتی و معدنی کشور وارد کرده است. تاکید ما در همان زمان و اکنون این است که ما عمده ناکارآمدی وزیر صمت را در حوزه معدن کشور می‌دانیم؛ این یعنی وزارت صمت باید تغییراتی را در راستای اصلاح روش و توسعه بخش معدن در مجموعه وزارتخانه ایجاد کند و دیدگاه وزارت به بخش معدن تغییر داده شود و با نظرات متخصصان پیش بروند.

او گفته ما در گذشته هم مدیرانی را داشتیم که در حوزه معدن تخصص داشتند و ضربه‌های زیادی هم به این حوزه وارد کردند اما به طور کلی مهم‌ترین مشکلات مدیران معدنی وزیر صمت، عدم ارتباط مؤثر با تشکل‌های صنفی است اما متأسفانه از ابتدا معاونت معدنی کمترین تعامل را با فعالان بخش خصوصی و انجمن صنفی داشته است.

رئیس انجمن مس ایران با اشاره به اینکه دولت با وجود درخواست‌ها و نامه‌های متعدد با سه تشکل مهم همچون «انجمن مس ایران» و «انجمن سنگ ایران» و «اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان محصولات معدنی» هیچ جلسه‌ای نگذاشته و صحبتی نکرده، گفت وقتی متولی بخش معدن کشور و سیاستگذار با خبرگان این صنعت تعامل نکند، چطور می‌تواند سیاست‌گذاری مناسبی انجام دهد؟ بنابراین ما به عنوان تشکل‌های صنفی از مدیریت معدنی وزارت صمت گله‌مند هستیم و متأسفانه باید بگویم مدیران معدنی آقای وزیر نه تخصص لازم را دارند و نه حاضرند با اصناف و متخصصان بنشینند و مشورت بگیرند.

تکلیف ۶ هزار معدن مشخص نیست!

شکوری با تاکید بر مشکل پرونده‌های بلاتکلیف واگذاری معادن گفت: این روزها پرونده‌های بلاتکلیف واگذاری مشکل‌زا شده است که البته از دولت‌های قبل وجود داشت. معدنی که به هر دلیل تعطیل شده‌اند، باید تا شش روز به مزایده گذاشته می‌شدند. چون در دولت‌ها در انجام این وظیفه اهمال شده است، این پرونده‌ها تجمیع شده و تعداد آن‌ها به «۶ هزار معدن» رسیده است.

عضو کمیسیون معادن صنعتی و معدنی اتاق بازرگانی می‌گوید: وقتی سیاستگذاری مناسبی در حوزه معدن نداریم، فرار سرمایه‌ها از کشور امری طبیعی خواهد بود. بخش معدن دچار مشکلاتی در حوزه‌های حقوق دولتی معادن، صادرات، قیمت‌گذاری دستوری و عوارض است و این مسأله موجب می‌شود که سرمایه‌گذار رغبتی برای سرمایه‌گذاری در این بخش نداشته باشد. مسأله ثبات در سیاستگذاری یکی از مسائل مهم در حوزه معدن است که باید مورد توجه قرار بگیرد و در شرایط بی‌ثبات فرار سرمایه نیز طبیعی خواهد بود.

مهدی‌فر: مدیران ایمیدرو یک‌شبه تصمیم می‌گیرند

عماد مهدی‌فر از فعالان معدن در ایران به رویداد ۲۴ می‌گوید تصور من این است که ایمیدرو اساساً دغدغه حل مشکلات حوزه معدن را ندارد به همین

دلیل مشاهده شخصی خود من این است که فعالان این حوزه که سابقه فعالیت هم داشتند، آرام‌آرام در حال فرار از فعالیت در بخش معدن هستند. او در توضیح می‌گوید: بخش معدن حوزه ظرفیتی است که یک تصمیم نادرست مدیران آن می‌تواند سرنوشت فعالیت یک معدن را تغییر دهد. متأسفانه از تصمیمات خلق‌الساعه و یک‌شبه هم در این حوزه کم نداریم. برای مثال یک‌شبه تصمیم گرفته می‌شود ۵ هزار معدن دولتی واگذار شود. این در حالی است که چنین تصمیمی نیاز به وسیع‌ترین کار کارشناسی دارد، زیرا نمی‌شود سرمایه کشور را همین‌طور بدون مطالعه واگذار کرد. با این حال شما می‌بینید چنین اتفاقی در حال رخ دادن است.

این فعال حوزه معدن می‌گوید: همین الان ساختار تصمیم‌گیری در حوزه معدن کشور را ببینید. این نقد من نیست، بلکه خود مجلس می‌گوید آن‌ها تخصص لازم را ندارند. آقای پورابراهیمی نماینده مجلس و رئیس کمیسیون اقتصادی در یک مصاحبه اعلام کرد «بخش تصمیم‌گیر معدن کشور اصلاً در این زمینه تخصص ندارد.» البته این مسئله همیشه بوده و الان دیگر در بدترین وضعیت خود است؛ به نحوی که بسیاری از همکاران من همین الان تصمیم گرفته‌اند پولشان را به کشورهای دیگر ببرند و آنجا تجارت ملک کنند، در حالیکه همان‌ها بهترین متخصصان و پیمانکاران معدن در این کشور بودند.

او می‌گوید: آخرین تجربه شخصی خود من در ماجرای معدن زرشوران بود که پیمانکار آن مجموعه بودم و به نظرم مدیریت دولت در آن به یک رسوایی شبیه بود زیرا شبانه مدیریت مجموعه را عوض کردند تا اعتراضاتی که به خاطر تصمیماتشان رخ داده بود، بخوابد. البته هنوز هم که سال‌ها از ماجرا می‌گذرد، همان اقدامات غیرتخصصی در ایمیدرو جریان دارد و ده‌ها پرونده وجود دارد که بلاتکلیف مانده است. این یعنی نه پیمانکار وضعیت خود را می‌داند نه سیاستگذاران معادن در کشور می‌فهمند چه می‌خواهند بلکه بدون هیچ هدفی تنها در پی خریدن زمان هستند.

منبع: رویداد ۲۴